

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

**Geismar, Justus Moritz von
Coloniæ Agrippinæ, 1691**

Ad tit. 1. de Honest. & vita Cleric.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](#)

dine & citatā parte absente, al à sententia ipso jure est nulla cap. 18. h. t. & cap. 2. de dolo in 6. Quæ in interlocuto ia secus obtinent, in qua nec opus juris ordinem tam strictè observari, neque ut utraque pars citetur, sed tamen hoc sit v. lida. Vide Rebuff. in L. quod iussi ff. de re judic. versic. capiamus.

Ad num. 11. in fin. adde: Ubi obser-vandum, si plures sunt Judices ejusdem litis, omnes profere sententiam debent, aliàs si unus abesse, sententia for-ret nulla. *L. 27. §. 4 ff. de arbitr.* potui-sset enim alios trahere in suam senten-tiam. Si verò omnes adsint quidem sed inter se dissentiant in condemnatione, & diversas summas ponant, itabitur minimæ, si verò duo absolvant, duo condemnent, tum reo potius est fa-vendum, *cap. fin. h. t.* quæ ita obtinent in Judice ordinario, nam si sunt plures delegati & vota paria in dissentiendo, tum delegantis judicis est unam quam ipse vult eligere & confirmare d. *cap. fin. & l. 28 ff. de re judic.*

Sic etiam Officialis Judicis condem-natus propter illa quæ gessit in officio, non potest appellare l. nulli Cod. quor. appellat. non recip. Sicut nec appell. tue à sententia lata in causa decimarum cap. *Tua nobis inf. de decima,* neque à sententia quando quis expressè vel tacitè renuntiavit appellationi, tacitè censetur renuntiass: quando appellans gerit actum aliquem judicialem coram Judice à quo in ea causa, cap. gratum, ubi Abbas num. 6. sup. de off. deleg. & l. 2. C. quor. appellat. non recip.

Ad num. 23. in fin. adde: Ubi quæres, an etiam in Appellacione extrajudicia-li petendi sint Apostoli. Resp. cum di-stinctione, vel Judex extrajudicialiter procedit, & ab eo appellatur, & in hoc casu oportet eos petere, quia est qui illos dare possit, vel appellatur à parte, & tunc necessariò petendi non sunt, cum nullus sit qui eos dare possit. Se-ac-cia de Appellat. q. 13 art. 2. n. 32. qui ta-men addit, tutius esse etiam tum pete-re sub hac conditione, si sit qui dare possit.

TITUL. XXVIII.

*De appellationibus, Recusat.
Et Relat.*

AD num. 12. in fin. adde: Etiam non appellatur in crimen false moneta, l. falso Majestatis l. 1. C. de falsa mon. & l. Constitution. h. t. Neque in crimen hæretis, aut raptu virginis e. ut inquisi-tionis de haret. ia 6 Lunica §. f. auem. Cod. de raptu virginum, in quibus tam en criminibus appellari potest ante sententiam.

FINIS LIBRI II.

AD LIBRUM TERT.

TIT. I.

De honestate & vita Cleric.

AD num. 8. in fin. adde: Ubi notan-dum, si fœmina utatur yeste vi-tili.

tili, vel contra, tantum ex levitate, sine
prava intentione, periculo scandali &
libidinis, veniale est; alias mortale; nul-
lum verò si ex necessitate. Busenb. lib.
2. tr. 3. cap. 2. dub. 5. art. 2.

Mulier quæ scit in se, vel in sui aspe-
ctu aliquem in particulari scandalizan-
dum, mortaliter peccat, si data operā
eis conspiciendam offerat, adeoque
potest & debet non tatum publico,
sed etiam sacro abstineat die Festo se-
mel atque iterum ad peccatum illud e-
vitandum. Id. ibid.

Mulier, quæ ex ornatu etiam con-
veniente statui suo, probabilius videt
aliquem in particulari lapsutum morta-
liter, tenetur ad breve tempus eum di-
mittere, vel talis conspectum fugere
&c. Id. ibid. Ubietiam quod peccent
mortaliter, quæ denudatis umeribus in-
cedunt, nisi consuetudo excusat à
mortali.

Investitu quoad Clericos obser-
tur. 1. Ut honestus sit. 2. Ad usum loci,
in quo vivitur, accommodatus. 3. Ut
professioni paupertatis non repugnet,
vel saltē quod omnino non recedat.
Constit. p. 6. cap. 2. n. 5.

Regulas modestiæ pulcherrimas le-
ge in Regulis pag. 145.

Vestis non sit virgata, id est: in qua
diversi coloris virgæ ducantur; nec par-
tita, seu dissecta. Busenb. lib. 4. c. 2.
dub. 4.

Clerici à vestibus fluxis & pompo-
sis, habitu in honesto, & nimio ornatu
debent se abstipere. Gonz. ad cap. Cle-
ricis 15. h.t.

Adnum. II. in fin. adde: Prohiben-
tur iis etiam Medicorum & Chirurgo-

rum artes, ubiopus incisione aut adu-
stione, nisi erga pauperes, aut propin-
quos, aut in necessitate. Busenb. lib. 4. c.
2. dub. 4.

Si transgrediantur Clerici in reeon-
sistis h. t. ait Navarra non esse mortale, si
absit temeritas, contumacia, contemp-
tus & scandalum. Nec refert, ait, quod
sit excommunicandus, quia hæc pœna
est ferenda, quam non nisi contumax
post monitionem incurrit. Alii dicunt
mortale, maximè si habitum & consu-
rat absque causæ notabili tempore
non deferant. &c.

Adnum. 12. adde: Ludithéatrales et-
iam prætextu consuetudinis in Festivi-
tatis Domininostris, aut Sanctorum
ejus, fieri in Ecclesiis non debent.
Gonz. ad cap. cum decorum 12. h.t.

A D T I T. II.

De Cohabitatione Clericorum & Mulierum.

Adnum. 1. in fine adde: Si Clericus
domi suæ alat mulierem suspe-
ctam, et si absit omne peccatum, & pec-
cati periculum, facit scandalum aeti-
vum per accidens, quia interpretatiæ
& indirectæ tantum causatur alterius
peccatum. Facit enim id, quod scit natu-
riam esse inducere alterum hic &
nunc ad peccatum. Scandalum vero a-
ctivum per se dicitur, quando directæ
intendit alterius ruinæ. v.g. Si adulter-
alienæ soliciter ad adulterandum. Scanda-
lum verò dicitur peccatum occasiona-
tum, præbens alteri occasionem ruinæ spi-
ritualis ob dictum, vel factū, vel omis-
sum.